

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Oppiani Anazarbei De piscatu libri V

Oppianus <Anazarbensis>

Parisiis, 1555

Oppiani De Venatione Liber II.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12729

OPPIANI DE VENATIONE
LIBER II.

VNC ageſis mihi Iouis filia decora
pedibus Phœbe,
Virgo aurea ſuccincta zona, gemina
ſoboles cum Apolline,
Narra hominum quiſnam fortiũmque
heroum

A tua manu acceperit illuſtres artes venationis.

Vtrinq; in imo cliuoſe Pholoes, vêtose ſæua genera
Feris mixta, hominũ quidẽ lûborũ tenus, verũ à lûbis
Equorũ ſemihominũ, pomeridianũ inuenerũt venatũ.
Verũ inter homines prim⁹ qui Gorgonis ceruicẽ ſecuit,
Iouis aurei filius inclytus inuenit Perſeus:

Sed pedum velocibus ſublatus alis,
Et lepores, & thoas capiebat, & genus caprarum
Ferarum, dorcadãſque pernices, orygũmque ſecula,
Aut verò ipſorum ceruorum inſignium ardua capita.
Equeſtrem autem venationem lucifer reperit Caſtor,
Et quaſdam interfecit in ſcopum rectã iaculum
Deſtinans, quaſdam ruruſum pernibus equis agitans
Feras cepit in luſtris meridiano curſu.

Verum ad certamina ferarũ canes armauit truculentos
Nobilis primus Lacedæmonius Pollux.

Etenim pugilatu nefarios interfecit homines,
Et catulis celeribus varias domuit feras.

I gregiẽ verò in ſtatariis montanis pugnis.

O Enei filius effulsit bellicosus Meleager.
 Casses rursus & laqueos, & sinuosa retia primus
 Hippolytus hominibus venatoribus ostendit.
 Schœnei verò prima inclyta filia Atalanta
 Feris eadem pinnatâ apri interfectrix inuenit puella.
 Nocturnas autē fraudes, nocturnâ fallacissimâ venatio-
 Orion primus excogitavit astutus. (nem,
 Tot quidem venationis fortes olim auctores (fuerunt.)
 Multos autem rursus postea amor incessit acris.
 Non enim quisquâ stimulis tactus venationis amœnæ,
 Postea lubens reliquerit: tenent autē eū ingētia vincula.
 Quàm scilicet suavis sopor in floribus veris tempore:
 Quâ porrò rursus estate dulcis in antro cubatio humi:
 Cuiusmodi porrò in rupibus venatoribus cibū capere
 Voluptas: quanta autem iucunditas eos sequitur
 Carpentem ipsos melliti florem autumnii.
 Iam frigida ex antro profusa argentea aqua,
 Qualis fatigatis potus, dulcēque lacryma.
 Quàm porro in saltibus grata munera ferunt
 In dulcibus piscibus prope greges pastores.
 Verū ageris taurorū riuales impatiētē penitus nationē
 Primum canamus, & ingentem valde contentionem,
 Quo pacto de thalamo sauisime pugnare soliti sunt.
 Vnus rex in armento dominans, lōgē præstantissimus
 Minoribus tauris, & fœminis imperat:
 Horret autem armentū cornigerum magnum ducem:
 Ipsæ autē rursus formidant suū maritū excādescētem,
 Cum mugierit, ferē boues: verū vbi in alium

Taurus secedens ab armento, latam ceruicem excutiēs
Solutus vadit, etiam ille rex suis imperans:

Tunc certe vtrique funestum instat prælium.
Primum quidē aduersis oculis alter in alterū intuentes,
Acerbè excādescēte indignatione vehemēter sœuiūt,
Et igneum spirant, & metunt pedibus terram,
Quasi qui puluere spargūtur: prouocātur autē vtrinq;,
Alte frementes bellico fremitu.

Verum vbi tuba signum dederunt ad pugnam tristem,
Indomita vi irruunt: suis autem ilico cornibus
Totum corpus alter alteri inuicem sauciant.

Quēadmodū autē in bello nauali, quando naualis mars
Certamen excitat, duæ egregiæ naues
Fulgentes crebris è diuerso militibus,

Aduerso impetu proris in frontem concurrunt,
Impulsæ ventōque vehementi, manibúsque nautarum:
Circum arma verò ærea crepat fragor virorum,

Et nauium quæ frangūtur: plāgit autē totus vndarū æstu
Talis etiam tauris in aerem strepitus abir, (Nereus:
Dum se feriunt sine fine, & feriuntur cornibus,

Quoad alter ferat charam alterum iuuantē victoriam.
Cæterū ille haudquaquā fert seruile iugū: sed erubescēs
Et grauius gemens in opacam abit syluam.

Solus autem in scopulis voluentibus annis
Nutritur montanis seorsum in nemoribus,
Veluti aliquis athleticā exercēs: firmū autē cum robur

Et vires dubias, mugit extēplo in montibus: (videt,
Cæterum ille remugit, insonuitque saltus.

Ast vbi confidere cœpit vehementioribus mugitibus,
 Tum certè ex montibus in hostem ipse vltro venit:
 Facile autem vicit. alimētis enim suum corpus firmauit,
 Tandem in syluis vires eneruantis veneris.

Formæ verò multæ sunt, & mores innumeri tauris:
 Ægypti nempe sunt ad ripas fructu nobiles
 Nili frumentarij multifidi amnis,
 Niuei colore, magnitudine omniū longè præstātissimi.
 Diceres per terrā incedere profundā & ingentē nauē.
 Placido verò sunt animo, & familiares hominibus.
 Quodcunque autem mortales iubēt, iuuenes perferūt.
 Phrygij, colore quidem insignes sunt
 Flauique, rutilique: profundæ autem in ceruice pulpæ:
 Globosum autem supernè sublime in alto tuber:
 Prodigiōsa verò in cornibus natura illis est.
 Non enim firmis super capitibus fixa erant,
 Verum mouent cornua, & inclinant vtrinque.
 Solidipedes (sunt) Aonij, varium genus, vnicornes,
 Et ex media cornu exitiosum attollunt fronte.
 Armeniis geminū quidē, sed tamen cornu anfractu cō
 Cuspidibus ingens exitium retortū pendet. (uolutū,
 Syriaci tauri verò Cherronesi soboles,
 Editamque qui circum Pellam bene conditā pascūtur,
 Nigri (sunt) validi, generosi, lata fronte,
 In agris stabulantes, robusti, cornu valentes, feroces ani-
 Mugitores, torui, æmuli, lato præditi mento, (mo,
 At non obesi corpore amplo grauescunt,
 Neque rursus macilenti suo corpore infirmi sunt.

Sic

Sic deorum præclara munera téperata habentes ferunt,
Vtrúque & pernices ad currédū, & fortes ad pugnádū
Illi, quos fama erat Iouis filium Herculem
Forté, ærumnas subeuntem abegisse antea ex Erythia,
Quando ad Oceanum certauit cum Geryone,
Et interfecit in speculis: quoniá laboré alium parabat
Non Iunoni obire, neque Eurystei iussis,
Sed Archippo socio Pellæ duci amœnæ.
Quippe antea ad radices Embloni
Totus campus stagnabat. nam ingens semper Orontes
Ruebat properans, glauci autem obliuiscatur maris,
Incensus amore nymphæ cœruleæ Oceani filia:
Immorabatur auté ad mōtes, tegebat auté ad semétē ap
Nolés reliquere perditū amoré Melibœæ. (tū solū,
Montibúsq; vtrinque cinctus circumdatus erat,
Attollentibus vtrinque inter se iuga.
Ibat ab ortu Diocleum corpus arduum:
Cæterum ab occasu læuum cornu Embloni:
Ipse autem in mediis rapidè ruens campis,
Semper crescens, & prope mœnia iens,
Continentem simul & insulam, meam patriam alluens:
Itaque mox parabat Iouis filius vtrisque
Gurgitem metiri, claua & manibus validis:
Aquæ autem ex campo seorsum coercere
Pulchricomi lacus, & rapidi fluminis.
Peregit autem magnum laborem, vbi fastigium excidit
Circumiectorum mōtium: soluit autem faxea vincula,
Et fluuium emisit erumpentē per mōtium crepidines,

T

Violentè æstuantem, & immaniter murmurantem.
 Tetendit recta porrò in littora : fremuit autem mare,
 Et Syriaci fragorè edidit atrū corpus littoris. (deinde
 Non tales ex vtraque parte sonori maris
 Aduerso currètes alueo fluuij descēderūt vnda rapida:
 Illinc quidem aquilonis secans candida fræna,
 In Scythiam Ister strepit. vehementer vndique profusus,
 Labens per præcipitia & aquosa iuga montium:
 Illinc rursus ex Africa sacrum flumen Ægypti,
 Circum se fractum formidat sonorus pontus.
 Vt fluuius edebat ingens in littoribus Orontes
 Horrendū mugitū: vehementer autē resonabāt littora
 Recipientia sinu recentis vndam maris:
 Terra autem respirauit nigra potens vbere glebæ.
 Vndis emersa, nouus campus Herculis.
 Vbique autem etiam nunc spicigera sunt arua.
 Palsim autem opera bouum florentes operant areas
 Memnonis circum fanum, quando Assyrij incolæ
 Memnona lugent inclytum filium Auroræ,
 Quem aliquando ad Troianis auxiliādum profectum
 Audax maritus celeriter domuit Deidamiæ.
 Verum quidem vt decet canemus ampla ornamenta
 Patriæ nostræ amœno Pimpleo carmine:
 Nūc autē cōuerso itinere pergo ad inclytū de venatio-
 Est atrox cruentis tauris genus, (ne carmen.
 Quos vocant Bistonas, quia ex patria sunt
 Bistonide Thracia: verum sortiti sunt formas tales:
 Horrentem iubam quidem in armis quatiunt.

Circum ceruices opimas & circum mollia palearia:
 Et quemadmodum iubati insignem formam habent,
 Fului, torui, ferarum imperatores leones.
 Acuti porro cornuū insigni cuspide minaces mucrones
 Æreis inflexis per similes hamis.
 Verum non vt aliis ex aduerso alter in alterum
 Imminent infestorum cornuum obliqua cuspide:
 Verum resupini spectantes in cœlum funesti stimuli.
 Quocirca quando aliquem inuaserint adsecuti,
 Aut hominem, aut aliquam feram, sublimem tollunt.
 Lingua verò angusta quidem, verum aspera maximè
 Quasi ferrum exedentis est instrumentum ferri.
 Lingua porrò cruentantes cutem lambunt.

Quinetiam velocium ceruorum genus nutriit terra
 Cornigerum, grandibus oculis, in signe, tergo varium,
 Notatū, egregium, fluuios tranans, altè caput attollens,
 Obesum tergo, & gracile cruribus:
 Tenuis ceruix, & minima rursus cauda,
 Quadrifidæ nares, quadruplices respirationum meatus:
 Imbecillum cor, & animus intus imbellis,
 Et inutiles cornuum mucrones tantum exurgunt.
 Nunquam enim capite contra pugnauerint,
 Non cum feris validis, non cum acribus canibus,
 Neq; cū ipsis timidis crura hispida habētibus leporib⁹.
 At asper rursus ceruis amor, multaque venus,
 Et animus ad cubile incensus toto die,
 Veluti semper strenuis gallinaceis pugnatoribus,
 Omnibusque floridis pennigeris alitibus.

Occulunt autem lumbis sub ipso intus ventre
 Geminos canales, quos si quis execuerit ferro,
 Ilico foeminā reddiderit: totū autē defluxerit è capitib⁹
 Acutum cornuum affabre factum elegans ramale.
 Neque verò ad cubile nuptialis lex, quemadmodū feris
 Aliis, inusitataque libido illis curæ est.
 Neque enim stantes in saltibus agrestibus,
 Neque iacētes humilibus in floribus graminis,
 Cum foeminis cervis vnà concumbunt:
 Sed pedibus celeribus currens affecutus est currentem,
 Fugientem autemprehendit, & amplectitur cōiugem.
 Verū nec sic quidē persuasit: gestās verò maritū tergo
 Usque fugit, inexorabilem animum habens.
 Cæterū ille sequens duobus velociter pedibus,
 Non remittit libidinem, nuptiales autem absoluit leges.
 Verū cum postea voluentibus lunis
 Foemina parit, semitam hominum vitat,
 Propterea quòd viæ hominum feris inuisæ sunt.
 Egrediè autem inter feras pulchritudine efferuntur
 Masculi cornigeri, elegātem (cornuum) plantā habētes.
 Vbi enim pulchrida cornua stato tempore ceciderint,
 Fossam quidem humi excauantes defoderunt,
 Ut ne quis capiat in sulco nactus.
 Occulantur autem ipsi remotissimis, densisque dumis,
 Erubescētes feris capitibus eiusmodi videri
 Nudis, quæ antea altè tollebant.
 Duobus autē elemētis viuunt cerui. etenim terrā per-
 Et mare tranant, gregalem inter se (agrant,

Nauigationem nauigantes, cum traiciunt mare,
Antè quidem vnus ceruis porrecto ordine dux est,
Veluti gubernator tenens clauum nauis:
Ei autem alius à tergo innixus ponè
Ceruice & capite, simul per mare gradiens,
Alius autem alium deinde ferens, secant mare.
Verùm vbi natantem labor primum occuparit,
Ordine is relicto abiit in tergum agminis:
Requieuit autem reclinatus in alterum paulū à labore,
Alius autem rursum gubernacula habens, in mare pro-
Omnes autem natantes per vices duces, (greditur,
Pedibus quidem tanquā remis verrunt atram aquam;
Altè autem attollunt cornuum egregium decus,
Tanquam vela nauis permittentes ventis.
Iam verò inimicitias inter se exitiales semper exercent
Omne anguiū & ceruorū genus: passim autè inuestigat
Montis in callibus ceruus audacem serpentem:
Verum vbi vidit spiris plicatum longis
Vestigium serpentis, valde lætus peruenit
Prope latibulum, nares autem admouit latibulo,
Spiritu violento attrahens ad pugnam
Serpentem perniciosum: eum autè nolentem pugnare
Halitus violentus intimo extraxit cubili.
Continuo enim vidit hostem, & in aërem alte tollit
Tetram ceruicem: candidos autem prompsit dentes
Acutis mucronibus horrentes, comploditque malas,
Amara anhelans sibila venenata fera.
Extemplo autem rursum ceruus, & renidenti similis

Lacerat ore frustra pugnantem.
 Et eum inuolutum genibus, & circum ceruicem
 Vsq̄ue mandit: humi autem multæ iacent sparsæ
 Reliquiæ micantes, & palpitantes cæde.
 Ac fortasse te eius misereret, tamen si immitis valdè sit,
 Crudiuorus, disiectus in multa diuisis cædibus.
 Equos autem pascētis Libyæ in finibus multus vagatur
 Innumerus, exitiosus exercitus varius anguium.
 Verùm cum prostratus ceruus arenosis in iugis
 Solus fuit, eum statim inuasit vndique infestum
 Examen infinitorum anguium, inuisæque phalanges
 Venenatæ: cuti autem amaros impresserunt dentes,
 Artubus omnibus cerui vndique circumfusi.
 Alij quippe supernè conuerso capite,
 Cilia & frontem lancinant malis:
 Alij autem gracile collum & pectus infernè,
 Et ilia & ventrem ore laniant:
 Alij rursus vtrinque circum latera hærent:
 Fœmora rursus alij & tergum superne depascuntur:
 Alius verò alia ex parte infeste infixus pendet.
 Cæterum ille omni genere abundans dolorum,
 Primum quidem effugere cupit pernicipibus pedibus:
 Sed non vires habet huiusmodi ipsum innumera turba
 Varia circumdat truculenta serpentum.
 Tū igitur oppressus restitit vehemēti subactus necessi-
 Mandit autem ore infinita hostilia genera: (tate:
 Gemiscens verò doloribus quoquouersum vtraque ex
 Nihil effugiens genus reptile profligat: (parte

Verùm illi non remittunt, sed morientes manent,
 Intrepidū animū habentes impudenti audacia mentis.
 Et partim quidem malis laniauuit, partim pedibus,
 Et ungulis interemit: fluit autem in terram infinita
 Sanies cruenta ab anguibus: membra autem ferarum
 Artūsque semicomēsi humi palpitant:
 Alia autem in lateribus fert rursus semilaniata.
 Quippe etiam mortui tenent acribus dentibus.
 Cui autem in hærentia capita sola constricta sunt.
 Cæterum ille sciens diuinitus quod sortitus est donum,
 Passim inuestigat tenebrosū fluuij gurgitem.
 Illinc cancellos charis malis mandens,
 Medicamentū quod per se didicit habet exitialis noxæ.
 Statim autem amararū quidem in terrā reliquię ferarū
 Deciderunt è cute ante pedes sponte deuolutæ:
 Vulnera autem vtrinque coalescunt dentium.
 Viuit autem rursus ceruus longum tempus: verè autem
 Hominū genus cū celebrauit quattuor cornicū etatē
 Alios autē vocāt homines rursus platycerotes: (viuere.
 Omnino cerui sunt: naturam autem cornuum suprā
 Qualem nomen feris inesse significat, gerunt.
 Alios autem vocant in saltibus damas,
 Et illis cerui corpus: pellem autem in tergo
 Maculosam totam ferunt insigniter variam, & vt ferarū
 Pantherarum notæ in pelle splendent.
 Bubalus rursus est minor corpore platycerote,
 Minor platycerote: verum caprea multo præstantior:
 Oculis splendidus, amœnus colore, hilaris aspectu:

Et cornuum recti quidem ex capite nascuntur
Rami longi: in summo autem rursus tergum versus
Retrorsum flectuntur recuruis mucronibus.

Mirifice porrò istud genus suam domum amat,
Consuetaque cubilia, charumque in sylvis tectum.

Quòd si eum tortis vincitum laqueis

Venatores ducant in alia protinus loca:

Procul autem in saltibus liberum illic relinquant,

Facile ad dulces aedes venit, vbi antè habitabat:

Neque sustinuit hospes aliquis apud exteros vagari.

Non igitur solis chara patria hominibus,

Etiã maculosarum desiderium quoddam infusum est animis

Iã verò perniciosissimorum damarum nota genera, (ferarum.

Formamque; nouimus omnes, similiter & magnitudinem, &

Perdices verò pugnaces, ignei, collo versicolore (vires.

Cum damis amicitiam in saltibus inierunt,

Familiarisque sunt, & inter se contubernales:

Cubiliaque propinqua habent, neque seorsum pascuntur.

Profecto postea aliquando societatem ilico amaram,

Et amicitiam senserunt tristem, quando homines

Astuti in miseros callida consilia moliti sunt,

Perdices in damas charos illecebras comparantes:

Vicissim autem damas in socios pariter perdices.

Caprarum autem rursus sunt, ouiumque immasueti ge-

Non multo his ouibus & villosis capris (nera,

Maiores, verum ad currendum veloces, fortesque; ad pugnandum,

Contortis in caput armati cornibus. (dum,

Robur autem rursus ouibus in infestis frontibus.

Sape

Sæpenumero autem dato impetu in syluis strauerunt
Etiam apros violentos humi palpitantes:
Nonnunquam autem inter se cominus irruentes
Pugnant: ingens autem in cœlum fragor venit:
Neque fugere fas est hostem eis:
Sed victoriam alterutri ferre inconcussa necessitas,
Aut mortuâ iacere. huiusmodi inter eas cõtétio coorta
Capris autê feris quidã est per ipsos meatus dêtes (est.
Tenuis spiritus inter cornua, inde deinde
Ad ipsum cor, & in pulmones rectâ peruadit.
Quòd si quis capræ syluestris cerâ cornibus circûlinat
Vitæ interclusit vias, respirationisque meatus.
Mirum autem in modû mater teneros adhuc infantes
Suos liberos fouet: in senectute autem matrem liberi.
Vt autem homines parentem impeditum improbis
Senectutis vinculis, pedibus grauem, artubus incuruû,
Imbecillû manibus, tremulû corpore, oculis caliganté,
Omni pietate psequêtes prorsus indulgētissime tractât,
Rependentes laborê æducationis in pueritia molestæ:
Sic caprarum fœtus charos fouent parentes
Decrepitos, cùm vincula tristia artus illigant:
Pabulum nempe porrigunt roscidum floridum
Decerptum ore, potum autem labris summis
Ex flumine ferunt hausta atra aqua.
Lingua autem fouentes totum corpus tergent.
Quòd si laqueis solam matrem ceperis,
Protinus etiam manibus ceperis teneros agnos.
Illam enim censueris liberos verbis abigere

Precantem tali eminus balatu,
 Fugite mihi chari liberi infaustos venatores,
 Ne me miseram capti non matrem matrem reddatis.
 Huiusmodi fari putes: eos autem stantes coram
 Primùm quidē occinere lugubrē nāniam circū matrē.
 Ceterùm deinde proloqui dixeris humana voce
 Rupto balatu, oréque sic sonare
 Loquentibus similes, & precantibus pares:
 Per Iouem precamur, per ipsam Dianam sagittiferam
 Liberato matrē mihi charā, preciūq; redēptionis accipe,
 Quod pēdere possum⁹ miseri pro matre calamitosa,
 Nos misero natos fato: flecte tuum immitem animū,
 Verens & beatorum fas, & patris senectutem.
 Certè tibi pater locuplete in domo relictus est.
 Talia quis censuerit precantes dicere.
 Verum vbi illius cor inclemens viderint,
 (Pudor ô quantus, quantum desyderium est parentum)
 Sponte vincti incedunt, & voluntarij transeunt.
 Sunt autem oues rufæ, vltimæ in finibus Cretæ,
 In humili regione Gortynia, quaterna habētes cornua:
 Villus autem purpureus tergori obductus est,
 Numerosusque, nec mollis, penè capræ similis est,
 Durissimis pilis asper, non ouibus.
 Talem ferè etiam subus habet rufum aspectu
 Colore splendidus, verum non iam villosus,
 Neque rursus quaternis munitum cornibus,
 Verum duobus validis super lata fronte.
 Ambiguæ vitæ etiam subus, nam etiam ille incedit.

Quando enim in profundū vadit, celeres fluctus secās,
Tum certe ingens multitudo simul per mare gradiens
Piscium sequitur, membra autem lambunt,
Delectati cornigero amico molle corpus habente subo.
Præcipuè vero pagri, & viles melanuri,
Et acus, & muli, & astacus vtrique sequuntur.
Miraculum est istud, miraculū ingens, quando bestias
Alieni sollicitant amores & immanes illecebræ.
Non enim inter se tantum amoris mutui
Fœdus necessarium tribuit deus, neque quatenus eorū
Genus propagaretur semper sobolescentis vitæ.
Miraculū quidē erat etiā illud, obnoxia esse bruta genera
Vinculis voluptuariis, & sui generis illecebras sentire,
Et cupidinem non intelligentem in se miscere:
Quemadmodū hominibus & prudētia & mens
Oculos aperuit, amorēque hausit animo.
Quòd si etiam alienis insaniunt in sublimi amoribus:
Cuiusmodi desyderium est illustribus cervis
Attagenum? quantū porro erga longis cornibus damas
Perdicū? quā verò rursūm pernicibus gaudent equis
Otides, quibus vernat semper hispidissima auris?
Psittacus rursūm lupūque vnā alius cū alio pascuntur.
Semper enim desyderant lupi herbidi coloris auem.
Potētissime amor quātuses, quāta tua immēsa potestas,
Quantum cogitas, quantū imperas, quantū diue ludis.
Tellus est stabilis, telis tamen tuis quatitur.
Inquietus est pontus, tu tamen etiam eum sistis
Venisti in ætherem, nouit verò te vastus olympus.

Timent autem te omnia, & coelum latum supernè,
 Et sub terra quæ sunt & gentes miseræ mortuorum,
 Qui obliuionis hauserunt in os molestiæ expertè aquã,
 Et effugerunt dolores omnes, te tamè etiã nũquã
 Tuis porrò viribus etiã procul terminus, quãtũ nũquã
 Sol lucidus: tuo demum igni etiã lux cedit (cernet
 Formidans, & Iouis similiter cedunt fulmina.
 Huiusmodi sæue deus habes ignitas sagittas,
 Amãras, feruidas, mentis corruptrices, stimulatrices,
 Tabem spirantes, insanabiles, quibus etiam ipsas
 Bestias cõcitasti ad nulla cõiũctiõne deuinctos amores.
 Miraculũ est, quãdo per cornigerum ceruum pennati
 Attagenes tergis maculosis insilientes,
 Aut damis perdices alas densas iniicientes
 Sudorem refrigerant, & recreant animum,
 Vapore æstuoso passis alis:
 Aut quando ante it sonipedem equum
 Otis labens per aerem amabilis:
 At fargi ad caprarũ greges accesserunt: ante vero subũ
 Genus omne piscium vagabundum insaniit.
 Sequuntur autè simul omnes, quando per sæuos fluctus
 Eũt verò vtrinque læti: circũm autem mare (tendit.
 Spumat candidis verberatum pinnis.
 Verum ille non curans alienam amicitiam impius,
 Marinos socios vorat ore cruento
 Mandens: at illi necem oculis cernentes
 Ne sic quidẽ oderunt, neq; relinquunt interfectorem.
 Sube improbe, nefarie, etiam ipsi tibi postea

Marinum venatores parant exitium,
Tametſi dolofus es, & interfectoꝝ pifcium exiſtis.
Eſt autē quædā ſyluarū incola acutis cornibus fera
Sæui animi, oryx, formidandus beſtiis maximè.
Huius ſcilicet color quidē tanquam verni lactis,
Solis in ore nigricantibus genis.
Duplex autem ei ponè dorſum opimum adipe:
A cuti porro cornuum altè prominent
Mucrones tetri, nigram ſpeciem habentes:
Et ære acuto, ferroque atroci,
Saxoꝝque duro ſuperiores ſunt,
Venenati, inanem autem naturam cornibus prædicāt.
Sed animus rurfus orygibus audax & immanis.
Neque enim ſagacis canis formidant latratum,
Non ſuis feri in rupibus fremitum:
Neque verò tauri vaſtum mugitum timent:
Pantherarum autem non vocem triſtem horrent,
Neque ipſius fugiunt ingentem rugitum leonis,
Neque mortales curant impudenti audacia animi.
Sapenumero autem in iugis periit robuſtus vir
Venator, cum orygibus cruentis congreſſus.
Quando autem viderit oryx animoſam feram,
Aut aprum exertis dentibus, aut ferratis dētibus leonē,
Aut tetroꝝ viſorum exitioſam audaciã, ſtatim humi
Inclinat caputque, frontemque proſus obfirmat
Connixus, & defixis humi acerbis telis
Irruētē expectat: eum autē interfecit vétris impetus.
Obliquã enim inclinans paulum cornigeram frontem,

Armis acutioribus obseruans incidit in feram.
 Verùm illa non curat, sed effrenatè rectà incurrit
 Acutis horrentibus innitens rupibus.
 Quemadmodum autem in syluis irruente leone
 Dianæ muneribus ornatus strenuus vir,
 Venabulum fulgens tenens validis manibus,
 Diducto passu expectat: eū aut immaniter excādescētē
 Excipit prominens ferens vtrinq̄ scindens spiculum:
 Sic oryges expectant irruentes tum feras
 Sibi necem inferentes, sua vecordia oppetentes.
 Facilè enim in pectoribus labūtur cuspidēs (cornuū.)
 Multum autem cruorem atrum ex vulneribus vtrinq̄
 Profusum linguis suum ilico lambunt.
 Neque verò effugere, ne cupientibus quidem licet:
 Verum sese interficiunt mutua cæde.
 Ac quispiam rusticus, aut armētarius, aut aliquis arator
 Duo cadauera ante pedes nactus,
 Prædam opimam habeat valde attonito animo.
 Deinceps inter beluas cornigeras genera
 Canere par est immanium elephantorum.
 Illa enim in malis immania spicula duo,
 Similia dentibus exertis, in cœlum eminentia,
 Alij quidem ex vulgo tetros secuerunt dentes
 Errantes: nobis verò cornua appellare
 Placet: sic enim nobis natura cornuum ostendit.
 Argumēta verò nō perspicua sunt liquidò ad cōiiciēdū
 Quippe feris ppagines malis ex superioribus (sunt) }
 Quæcunque cornibus, sursum se exerunt: }

Sin deorsum spectent, planè sunt dentes.
Illis porrò duobus elephantinis cornibus
Radices quidem primùm ex capite nascuntur,
Ex magno magnæ tanquã fagorum: subter autè deinde
Latentes sub cute, subeuntes tempora
In malã extruduntur, è malis verò nudæ exeuntes.
Falsam vulgo opinionem præbuerunt dentium.
Quinetiã aliud hominibus illustrissimũ est argumentũ.
Omnes enim bestiis non flexibiles sunt dentes,
Neque artibus cedunt, sed implacabiles manent:
Quos arte reddere cornuum structor si velit
Latos, reluctantur pertinaciter: sin cogantur,
Franguntur in frustra refractarij: è cornibus autem
Arcusque rotundi, & infinita conficiuntur opera.
Sic autem cornua illa, quæ appellantur dentes
Ad flectendũ, ad dilatandum eborariis cedunt.
Iam bestiis proceritas quidem est quantã non in terra
Alia fera fert: dixeris conspicatus elephantum,
Aut iugum montis immensum, aut nubem tetram
Hyemem ferètem miseris mortalibus, per terrã ingredi.
Potens autem caput, cum aures exiguæ sint,
Cauæ, politæ: verum oculi sunt
Minores quàm pro illo corpore, tametsi magni sunt,
Inter istos autem excurrit ingens nasus,
Gracilisque, obliquusque, proboscida eum vocant.
Illa beluæ est manus, illa quæ volunt
Facile faciunt: pedum tamen non pares moduli.
Alte sanè anteriore parte multo magis attolluntur.

Pellis autem rursum corpus scabra & aspera circumdat,
 Fœdissima firmissimáq;, quã non sane ne validũ quidẽ
 Acutum omniãque domans penetrarit ferrum.
 Animus immanis est in opaca sylua,
 Seuus: ceterũ inter mortalescitur hominibúsq; blãdus.
 Nempe in viridantibus, cliuosisq; saltibus,
 Et fagos, & oleastros, & ardua genera
 Palmarum, radicitus humi strauit.
 Incurrens acutis ingentibus genis.
 Verũm vbi in hominum validis est manibus,
 Obliuiscitur quidẽ sæuitiã, reliquit verò cum sæuũ cor:
 Tulit etiam iugum, & labris recepit frãnos,
 Et pueros tergo fert præceptores operum.
 Fama autem quòd elephantes inter se loquuntur,
 Vocem ex ore humanam barrientes.
 Verum non omnibus audiri potest beluina vox.
 Illam autem intelligunt soli mansuetarij viri:
 Miraculũ verò etiã istud audiui, validissimos elephãtos
 Diuinum in pectoribus habere cor, animo autem
 Præsentiẽ suã mortis aduentantem necessitatem.
 Non igitur solis in auibus sunt
 Olores vates fletum vltimum concinentes:
 Sed etiam inter beluas suum mortis terminum
 Augurantes istud genus, nãniam sibi faciunt.
 Rhinoceros autem oryge quidẽ est corpore violento
 Non multo maior, paulum autẽ super summũ nasum
 Attollit cornu sæuum acutum, atrocem gladium:
 Illo æs perforarit impetu facto,

Feriens

Ferrens durúmque diuiferit saxum.
 Ille, tametsi validum, inuadens elephantum,
 Sæpenumero in puluere mortuū talē & tantū reddidit.
 Leuiter porro in flaua pulchricoma fronte,
 Et tergo, guttæ crebro purpurascunt.
 Omnes autē masculi sunt, neq; vnquã foemina cernitur:
 Atque vnde, nō didici: dico autē, non quòd didicerim:
 Siue adeo è saxo sæuum istud genus exiit,
 Siue eius loci indigenæ sunt, oriuntur autem ex terra,
 Siue alij ex aliis monstrum ferum enascuntur
 Absque amore, & absque nuptiis, & absque partu.
 Iam etiam in humidis liquidas habentibus vias maris
 Gurgitibus sponte nascentia germina, & matre carētia
 Ostreū, imbecilleq; apuæ, cōcharūq; genera, (genera
 Et testacea, & turbines, & quæ in arena nascuntur.

Musa chara de paruis non mihi fas est canere,
 Imbecillas relinquito feras, quibus non vires suppetunt,
 Pantheras glaucas, & feles maleficas,
 Quæque in domesticos armantur nidos:
 Et paruulos, teneros, infirmosque glires:
 Qui quidem toto dormiunt immoti
 Hyberno tempore, corpus sopore ebrium habentes,
 Miseri, vt neque cibum capiant, neque lucem cernant.
 Verum in latebris suis soporem tantum habent,
 Aut mortui iacent, gelida morte oppetita.
 Verum cū veris prima renidere cœperit facies,
 Florésque in pratis recenter pubuerint,
 Pigrum mouent corpus intimo ex lustro,

Lumináque aperuerunt, & aspexerunt solis lumen,
 Et iucundi noua quadá illecebra pastus meminerunt.
 Rediuiui autem rursus reuixerunt glires.
 Relinquo etiam hirtum genus imbecilli sciuri:
 Qui quidem æstatis mediæ feruido tempore,
 Caudam erigit tegumentum sponte laqueati domicilij.
 Quomodo nempe pauones suam domum in signem
 Curuam opacant elegantem, tergo toto distinctam.
 Quibus nihil hominibus Iouis fabricata est prudentia
 Formosius, iucundis oculis ad aspiciendum,
 Nec quæcunque munificã per terrã parenté incedunt,
 Nec quæcunque pennis per aera vastum meant,
 Nec verò quæcunque in gurgitibus seuos fluctus secât:
 Huiusmodi in alitibus egregiis micat
 Auro purpureo mixtus ardens ignis.

Non memorabo horridum genus asperi erinacei
 Maioris: duplices enim erinaceis aculeatis
 Terræ species, horrénsque vndique ambiés tegumentũ.
 Nam alij parui & imbecilli sunt
 Paruis horrentes in eminentibus aculeis:
 Alij verò etiã proceritate multo maiores, & vtrinque
 Infestè horrent maioribus spiculis.
 Relinquo tria genera improbarum scurrilitatē simiarũ.
 Quis enim non oderit eiusmodi genus, fœdum specie,
 Imbecillum, inuisum, aspectu fœdum, versutum?
 Illæ etiã charos catulos deformes geminos cū pepererunt,
 Non vtriq; æqualé suam impertierũt charitaté: (runt,
 Sed alteram partem amant, alteram oderunt fœtus.

Iphis autem vlnis suorum trucidavit parentum.
 Neque verò talparum terrigenam gentem
 Herbis vescentium, cœcorum, canere volunt carmina:
 Tametsi fama incredibilis per homines peruasit,
 Talpas regis ex sanguine sese iactare.
 Nam Phineum aliquãdo fulgidus infensus fuit Titan,
 Phineo, quem nutriebat inclyta Thressa Colone
 Fatiloqui Phœbi indignatus ob victoriam,
 Et ei lucem ademit. obscœna autem genera misit,
 Hârpyias, pennigeram, domesticam, acerbam nationē.
 Verum cùm nauigaret ad aurei velleris præmium
 In Argo naui Iasoni opem ferentes,
 Liberi boreales, Zetes, Calaisque inclyti,
 Miserati sunt senem, & interfecerunt gentem,
 Et iucundum membris dederunt ori cibum.
 Verû ne sic quidē sol iram sedavit, verû ipsum repēte
 Talparum fecit genus qui antea non erant,
 Idcirco nunc & cœcum manet, & voxax cibi.

OPPIANI DE VENATIONE
LIBER III.

ED quoniã cornigerarû cecinimus
 .gentes ferarum,
 Tauros & ceruos, & platycerotas in-
 signes,
 Et damas, oryges, & splendidas ca-
 preas,